دوودلیا دلەکی

حەسەنێ مەتێ

من گۆت:

— ئـەرێ، تو ژنـا منی... لێ کتێبێن مـن و کتێبخانەیـا من ژی یـارا منە. ڤێیا وەلێ بزانە.

ل سـەر ڤان گۆتنێن من، وێ هێرسـا خـوە مەزنتر کر، چاڤێن خوە مەزنتر کر و گۆت:

— نا، ژن و یار ل جیهەکی، د مالەکێ دە نابە.

ڤان گۆتنێن وێ بێهن ل من تەنگتر کر و من گۆتێ:

— دە بنەرە تو یەکا چاوای، شەڤبین خان!

مینا کو هەنەکێن خوە ژی ب من بکە، گۆت:

— ئەز یەکا چاوا مە؟

— تـو یەکا وەلـێ یی کـو... تو نە قەلەمـەکا بـاش ئـی کو ئـەز ب تە بەرهەمەکا باش بنڤیسـم. تو تشتان تەڤلهـەڤ دکی، تو تشـتێن پچووک مـەزن دکی... تە کتێبێـن من ژی ژ خـوە رە کرنـە هێوی و تـو ب من و کتێبێن من کەتیی.

و یەک ژ من، یەک ژ وێ... مە دا هەڤ و ئەم ل بەر هەڤ پاهن بوون، مە ژ چیکەکی شەواتەک دەردخست و مە دلێ هەڤ هشت: مە گۆتنێن ناخۆش ل روویێ هەڤ خست، ئەم ژ هەڤ ئاجز بوون، من راهشت دەفتەر و کتێبێن خوە و سەرێ وێ پاییزێ ئەز ژ مالێ دەرکەتم... مالا کو ل گۆر خانما من، ژن و یارەک لێ نەدبوو. ژ بەر کو خانی ل سەر ناڤێ وێ بوو، من ژ وێ رە هشت و ئەز وەلێ دەرکەتم. تەڤاییا دەمسالا وێ پاییزێ ئەز ژ وێ تاخێ ب دوور کەتم و جارەکە دن ژی من رێیا خوە ب وان دەران نەخست. ئەز ل دەرەکە دن د عودەیەکە پچووک دە ستریم.

دە ئیجار دبێژن مێر ب تەنێ دمینن ژار دبن، ژن ب تەنێ دمینن هار دبن. ئەز نزانم ئەو هار بوو ئان نە، لێ ئەز ژار کەتم. لەورا پشتی دەمەکێ ئێدی هەدووریا من تەنێ ب کتێب و دەفتەران نەهات. من خوەست ب ئاوایەکی ئەز خوە نێزیکی شەڤبینێ بکم و وێ ببینم. ئەز چووم: ب رووهەکی ژار، ب گاڤێن ژار بەر ب تاخا مالا مە، ئان ژی بەر ب تاخا مالا وێ ڤە چووم.

بەریا کو ئەز داگەرم تاخا مالا وێ، ژ دوور ڤە من ئەو ل ناڤا جەنتروما تاخێ دیت. من نەخوەست ئەو ژ نشکا ڤە من ببینە. ئەز لێ هزریم کو پشتی ئەوقاس قیر و پەڤچوون، چاڤپێکەتنێن ژ نشکا ڤە دکانە رەئاکسیۆنێن نەچێ ژی چێبکن. من خوەست ئەو ژی من ژ دوور ڤە ببینە. ئەز زێدە نێزیک نەچووم. خوەدێ دزانە لۆما وێ ژی ئەز نەدیتم و داگەریا هوندورێ کتێبخانەیا جەنترومێ: چقاس ژی دلێ من ما پێڤە! لەورا ئەو ژنا کو من و وێ، مە ل سەر هێویتیا کتێب و دەفتەران ل هەڤ نەدکر، ئەو ژنا کو من و وێ، مە ل سەر کتێبان دلێ هەڤ هشت و ئەم ژ هەڤ ب دوور کەتن ئانوها ژی دادگەریا هوندورێ کتێبخانەیێ. من وەلێ باوەر کر کو پشتی ئەوقاس وەخت هێژ نوو ب روومەتا من و کتێبان هەسیایە.

من نەخوەست ئەو بزانە ئەز ژ بۆ دیتنا وێ هاتمە ڤێ تاخێ. من خوەست ئەو باوەر بکە کو ئەز دیسا ژ بۆ کتێبان هاتمە کتێبخانەیێ. لێ دەما ئەز ژی پشتی بێهنا جخارەیەکێ هێدیکا ب

ڤەدزی دەرباسـی هوندورێ کتێبخانەیێ بووم، من دیت: نە ب تەنێ بوو. ل هێلا پشت رەفکێن کتێبخانەیێ، ل خەولەجیهێ کو مەرڤ لێ روودنە و ب ئارامی تشـتەکی دخوینە ئان ژی ل سـەر تشتەکی کار دکە، ئەو و یەکی خۆرت ل پێشـبەری هەڤ روونشـتبوون. ئەو ئی خۆرت ژ وێ جوانتر و یەکی ب دەسـت و پێ بوو. وان چەند کتێب ژی ل سـەر ماسـەیێ دانیبوون پێش خوە و وەلێ روونشتبوون. ب من وەلێ هات کو وان دخوەست نیشان بدن کو ئەو ب هەڤ رە ل سەر مژارەکێ کار دکن.

وان ئـەز نەددیتـم، من ژ دوور ڤە د ناڤبـەرا رەفکێن کتێبان دە ب ڤـەدزی ل وان تەماشـە دکـر. وان های ژ من تونەبـوو و ئەز وەلێ باوەر دکم وان های ژ کەسەکی ژی تونەبوو. وەکە دو خوەندەکارێن لیسەیێ ل هەڤ روونشتبوون. ئەو ئی خۆرت ب هێڤی ل شەڤبینێ مێـزە دکـر و وەلـێ ب وێ رە دپەیڤی، لێ شـەڤبین خەمگین و ب گوینەکـی ڤەمری بوو: مەرڤ دگۆت قەی شـین گرێدایە، ب کنجێن رەش بوو... کنجێن کو هەرتم من دگۆتێ: باش ل تە دخوە.

مینـا یەکـی کو ل کتێبەکە تایبەتی بگەرە، من راهشـت کتێبەکێ، نێزیکـی چاڤێـن خـوە کر و بێیـی کو ب وان ڤە خویـا ببم، ئەز د پشت رەفکان رە گێهیشتم رەفکا نێزی وان. د ناڤبەرا من و وان دە ئانوها تەنێ رەفکەکە کتێبان هەبوو. باش تێ بیرا من ئەو رەفک ژ کتێبێن سـمۆنە دە بوڤۆرێ چەند لب بەر ب چاڤێن من کەتن: Det andra könet, De vackra bilderna, Avsked, Farväl till Sartre د ناڤبـەرا مـن وان دە تەنێ ئـەڤ رەفکا کتێبان هەبوو و من دکاری ئانوها ل پشـت وان کتێبێن سـمۆنە دە بوڤۆرێ دەنگێن وان ژی ببیهزم بێ چ دگۆتنە هەڤ. د ڤالاهیا سـەر ڤان کتێبان رە مـن ل وان دنەری و کتێبا د دەسـت مـن دە ژی هەر ل بەر روویێ من. کێلەکا شـەڤبینێ ب من ڤە بوو: پۆرێ خوە ئی رەش ل سـەر گولیەکی هوونابوو و ل هێلا خوە یا چەپێ د سـەر سـنگێ خوە دە بەردابوو. ژ هەرتم بێتر خوە چێکربوو.

ئەو ئی خۆرت دەستەکی شەڤبینێ خستە ناڤا هەردو دەستێن خوە،

سەرێ خوە دانی سەر ماسەیێ و ژ ژێر ڤە ل روویێ وێ مێزە کر. مەرڤ دگۆت قەی تشتەکی ژێ دخوازە ئان ژی ژ بۆ تشتەکی ل بەر وێ دگەرە. ئەز گەلەکی نارهەت بووم و د وێ گاڤێ دە من هەس کر کو ئانوها بێتر ژ شەڤبینێ هەز دکم. زێدە نەبوهوری ئەو ئی خۆرت دەنگ ب خوە خست و گۆتێ:

— شەڤبینا دەلال، ما چ پێویستی پێ هەیە کو تو وەلێ خەمگین ببی، ل کێفا خوە و ل ژیانا خوە مێزە بکە. ما خوەدێ ئەڤ ژیان دایە کو مەرڤ پێ ل بەر هنەکان بکەڤە؟

شەڤبینێ دەنگێ خوە نەدکر. تەنێ گوهداری دکر. نزانم چ دفکری لێ ئاورێن وێ تەنێ ل جیهەکی ئاسێ بووبوون و وەلێ گوهداری دکر. ئەو ئی خۆرت جارەکە دن دەنگ ب خوە خست و گۆتێ:

— مەرڤ پێشیێ دێ و باڤێ خوە وەندا دکە، دوورە دۆست و ناسێن خوە، دووە مێر و یارێ خوە و دوورە ژی، خوەدێ بسترینە، زارۆکێن خوە تە گۆت، تە زارۆک ژی نینە؟

شەڤبینێ سەرێ خوە ل چەپ و راستێ خوە ل با کر، ب خەمگینی ل ناڤا چاڤێن وی مێزە کر، لێ دیسا دەنگێ خوە نەکر. ئەو ئی خۆرت ب بەرەکەتا گۆتنان کەتبوو و هەر دپەیڤی:

— باشە، ما تو چما هین ژی خەمگین دکەڤی، ژ بۆ چ و ژ بۆ کێ ما پێ دکە؟ یەکی کو ژ بۆ دەفتەر و کتێبان دەڤ ژ مەرڤ بەردە، بهێلە بلا بجاهمە ناڤا کتێبان. نڤیسکار خوەدیێ روهەکی وەلێ نە، ئەو وەلێ باوەر دکن کو بەختیاریێ د ناڤا رووپەلێن کتێبان دەیە. تو ژنەکا کوبار، خوەشک و ب ئاقلی... ئەو ژنێن کو ب قەلەما نڤیسکارێن هەری ژیر و هەری مەزن ژی هاتنە ئافراندن و د کتێبێن رۆمانتیک دە ب جیهـ بوونە... باوەر بکە تو ژ وان ژی شیرینتر و تو ژ وان ژی خوەشکتری.

ب ڤان گۆتنێن خوە رە دەستێ شەڤبینێ بلند کر، مینا کو بخوازە پفی تۆزا تلیێن وێ بکە، هەتا بەر دەڤێ خوە بلند کر و ب کوباری ماچ کر. ب من وەلێ هات کو دلێ شەڤبینێ ژی تونەبوو دەستێ خوە ژ بەر لێڤێن وی ڤەکێشە. پشتی وێ ماچا خوە، ئەو ئی خۆرت

گۆتنێن خوە بەردەوام کر و گۆتێ:
— تـو ئێـدی دەڤ ژ وی بـەردە و ل ژیانـا خوە بنەرە، شـەڤبین خـان. خویایـە ئەو نە یەکـی هێژا یە... و لۆما نـە هێژا یە کو تو ژی هیـن ژ بـۆ وی رەش گرێدی. نڤیسـکار وەلێ نـە، بەرادایی نە. ژ بـۆ قاهرەمانـەکا رۆمانـا خـوە دکارن هەفت سـالان روونن و ل سـەر عورسـپیەکێ بپۆنژن، لێ سەبرا وان تونە کو ب قاسی هەفت دەقەیان ل بەر چۆگێن خانمێن خوە روونن و هەفت گۆتنێن خوەش ببێژنە وان.
ژ هیکمەتەکا ئیلاهی بوو ئان ژ رەفلەکسێن شەڤبینێ بوو ئەز نزانم، لێ شەڤبینێ هنەکی ژی ب نارهەتی گۆتێ:
— ب ناخۆشـی بەهسـا وی نەکـە، ئـەز ناخوازم. لـەورا ئەو وەکە زارۆکەکـی پـاک و بێگونـەه بوو، تەنێ ژ من بێتر بالا وی ل سـەر دەفتـەر و کتێبێـن وی بوو وەکە زارۆکەکی کـو ژ دێیا خوە بێتر ژ تیتـک و لەیسـتۆکێن خـوە هەز بکە، وی ژی ژ مـن بێتر ژ کتێبان هەز دکر.
— ما ئەڤ ژی تێر ناکە کو تو ئێدی وی ژ بیر بکی؟ ژ بۆنا خوەدێ بهێلە ئەز ئالیکاریا تە بکم، شەڤبین خان... بهێلە ئەز ژ تە هەز بکم و تو ژی ئەڤێ ئێشا خوە ژ بیر بکە.
و ب ڤان گۆتنێن خوە رە ئەو ئی خۆرت مینا دۆنژوانەکی راسـتین هوستویێ خوە درێژ کر و ماچەک ل کێلەکا لێڤێن شەڤبینێ کر. لێ دیسـا بالا من کشاند کو شـەڤبینێ خوە ژ بەر ماچێن وی ژی نەدا ئالـی. د ناڤا دودلیەکێ دە بـوو، دودلیەکە خورت: گەلۆ بهێلە وان ماچان لێ بکە ئان نە، ب خۆرت رە تێکەڤە تێکلیێن وەلێ ئان نە. دودلیـا شـەڤبینێ وەلێ بـوو، دودلیەکـە خورت بـوو، گەلەکی... راستەراسـت وەکە دودلیا بات سـەبایا ل هەمبەری نامەیا هەزرەتی داوود. ئێدی من ژی نەخوەست ئەز داویەکە وەکە داویا چیرۆکا بات سەبایا ژنا وریایی هەتتیتی ببینم. لۆما هێدیکا من بەرێ خوە چەرخ کر و بێدەنگ ژ کتێبخانەیێ دەرکەتم.